

GAZETA GRODZIENSKA

ROKU 1779. DNIA 22. LIPCA.

Z Czech d. 29. Czerw: Kroaci przez Jablonkę do swego kraju powracają. Zostanie u nas iednak woyska 60. tysięcy. Po uregulowaniu Artyleryi, każdy Regiment będzie miał osobne swoje 16. armat z Indzinierami, i żywnością na kilka miesięcy. Ośm kass będzie utrzymywało pieniądze na opłatę woyska, a wszystkie dywizye, oraz ekwipaże i co tylko do woyny służyć może tak będą rozłożone, aby za pierwszym hasłem gotowe były do marszu, i w prętkim czasie aby się mogły wszystkie złączyć i jedno Wielkie Corpus uformować.

Cesarzowa Jeymć kazala 30. tysięcy Czerw: zllch *Kremnitzkich* wybić, które mają być rozdane *Kroatom* wracającym się do swego kraju. Dnia 26. tego miesiąca, okropny zdarzył się przypadek w *Wiedniu*. Przy końcu Przedmieścia *de Lichterthal* prochownia z ogromnym hukiem i nie wypowiedzianą w okolicach szkodą na powietrze jest wysadzona. W tym nie-fzczęśliwym razie 30. żołnierzy i wiele innych osób utraciło życie. Domy przyległe częściowo powyrwane, częściowo znacznie nadpsute zostały.

Z Paryża d. 25. Czerwca. Jmć Pan *Gerbier* zawsze z wielkim applauzem u Sądow stawaiaący, a w naytrudniejszych sprawach Patron wielce wstawiony i

skuteczną wymową dzielny, wziął na się sprawę jednego Dziecka od 9. lat, chcąc go utrzymać przy testamentowych zapisach Pana *Casse* Sekretarza Królewskiego. Krewni poboczni tego Pana znacznych jego dóbr sukcesorowie chcieli przez sąd zapis skassować, w którym naznaczył umierając Pan *Casse* owemu, acz nieprawnego łóża, synowi swemu sześćkroć sto tysięcy Liwrow. *P. Gerbier* dowiódł, iż legitymacya przez oycę uczyniona, umacnia testamentowe zapisy, których żaden sąd kassować nie może. Jakoż wypadł na stronę małoletniego pomyslny Dekret.

Jmć *P. Markis d'Almadovar* przeszły Posel *Hiszpański* w *Londynie*, przybył już do tuteyszey Stolicy i miał audyencyą u *Nayiaś: Pana*.

Dochodzi tu wiadomość, że Woysko *Angielskie* całe już do marszu gotowe zawiera 32, 648, a licząc i milicyą ma 62, 508 żołnierza gotowego do boju. Król *Angielski* miał się z tym oświadczyć, iż gdyby mu przyszło wszystko utracić, a przy jednym utrzymać się *Hannowerze* uznać nie może Buntownikow za Wolny i niepodległy Narod. W *Irlandyi* naywiększa we wszystkich Portach jest gotowość na przyjęcie jakiegolwiek bądź woyska usiluiącego na ląd wysieść.

Kontyn: TRAKTATU Cieszyńskiego.

Ten osobny Artykuł będzie miał z obu stron też samą moc i wagę, iak gdyby w tym Traktacie Pokoju wyrażona była wzmianka o nayiaśniejszym Elektorze *Saskim*, i ma być ratyfikowany w tym samym czasie iako i pomieniony Traktat. Dla lepszey tego wiary, My

niżej pod-pisani pełnomocnicy Cesarzowej Jeymci Królowey *Węgierskiej* i *Czeskiej* i *Nayiaśniejszego Elektora Saskiego*, mocą nam daną w pełney władzy, podpisałismy niniejszy Artykuł osobny, i kazalismy przyłożyć nasze pieczęci. Działo się w *Cieszynie* Dnia 13. Maja, R. 1779. (L.S.) *Jan Filip Hrabia*

Kobenzl (L. S.) Fryderyk August, Hrabia de Zinzendorff i Pottendorff.

Uгода między Cesarzową Jeymością Królową i Nayias: Elektorem *Ryńskim*.

Cesarzowa Jeymć Królowa *Węgierska i Czeska* i Nayiasniejszy Elektor *Ryński* postanowiwszy wnieść w Ugodę, z przyłączeniem się, oraz Xiążęcia *Bipontyńskiego* względem sukcesyi zostawioney od przeszłego Elektora *Bawarskiego*, Cesarzowa Jeymć Królowa ziedney, Elektor *Palatinus* z drugiey strony, ułożyli Artykuły następujące:

Art: I. Elektor *Palatinus*, pod warunkami wyrażonemi w Artykułach 4. 5. i 6. obeymie wszystkie Powiaty, któ-

re zebrane trzyma teraz Dom *Austryacki*, tak w *Bawaryi*, iak w *Wyższym Palatynacie*, z rzekając się wszelkich jakichkolwiek pretensyi, któreby mógł mieć lub czynić; a Cesarzowa Jeymość Królowa z swojey strony uwalnia Elektora *Palatina* od ugody dnia 3. Stycznia Roku 1778. uczynioney, zrzekając, oraz na zawsze przez ten Artykuł, sposobem iak nayuroczyńszym, za siebie i swych Dziedzicow i następcow, wszelkich iakichkolwiek pretensyi, które uczyniła lub mogłaby uczynić, iakimkolwiek bądź tytułem, do iakieykolwiek części sukcesyi zmarłego Elektora.

Reszta w przyszej Gazecie.

Kontynuacya Ustaw Rossyjskich terażniejszey Imperatorowey Jeymci

ROZDZIAŁ XXIII.

• Sądzie nazwanym *Niższa Rozprawa i onego powinności.*

1. W tych Miastach i Powiatach gdzie mieszkaia jednodworcy, czyli którzy przed tym służyli w różnych służbach, czyli czarno-łóśni rolnicy, czyli Pańscy chłopci, czyli Państwa chłopci do jakichkolwiek mieysc, czyli fabryk zapisani, tedy dla takowych jak w 71. paragrafie napisano pozwala się w Gubernij ufundować podług uważenia General-Gubernatora, względ mając na pożytek i potrzeby i przedsię stawiając obfzerność Namiestnictwa i okoliczności rozmaitych Powiatow, od dziesięciu do trzydziestu tysięcy dusz po jednym sądzie pod imieniem *Niżzey Rozprawy*. Furmani zaś Ekonomiczni i dworscy chłopci, i inni docześnie pod Koronnym rządem stojący, niech będą pod jurysdykcyą i sądem i rozprawą, na takimże ustanowieniu *Niżzey Rozprawy*.
2. W *Niżzey Rozprawie* zasiada Sędzia rozprawny, i ośm osob sądowych, z których dway posyłaia się dla zasiadania w *Niższym Ziemskim Sądzie*, a dway dla zasiadania w sumniennym Sądzie, w sprawach do ich osad ściągających się; ustanawiaia się zaś oni co lat trzy, jak o tym przepisano w paragrafie 75.
3. Powinność *Niżzey Rozprawy* iest sprawować dla tych osad ludzi, dla których ten sąd ustanowiony iest, sprawiedliwość iak w głównych, tak i cywilnych sprawach.
4. *Niższa Rozprawa* sama z siebie niewchodzi w żadne spraw rozładzenie; lecz bierze przed się sprawę, albo za żalobą, albo za pozwem szczegulnych osob, czyli Adwoka-

tow; czyli za komunikacyą drugiego sądu; czyli za rozkazaniem tey Gubernij Namiestniczego Rządu, czyli Izb, czyli wyżzey Rozprawy.

5. Ponieważ *Niższa Rozprawa* ma rozładzać oraz wszystkie o ziemię spory, tedy powinien ten sąd (jeżeli tego potrzeba wyciąga) wespół z przysięgłym Komornikiem oglądać na mieyscu spory o miedze i granicę; oznajmując iak stronie powodowey, tak i obżałowaney termin takowego oglądania sześciami niedzielami pierwey.
6. Sprawy zaś takowego gatunku, które ściągają się mogą w ogulności jak do *Niżzey Rozprawy*, tak i do Mieyskiego Magistratu i do Powiatowego Sądu powinny być roztrząsione i decydowane spólnie przez te sądy, do których należą.
7. Jeżeli kto nie kontent z decyzji *Niżzey Rozprawy*; ten w czasie tygodnia nie ukontentowanie swoje niech oznajmi temuż sądowi sam, czyli przez Adwokata, i na ten czas żalobę swoię zanieść może do *Wyżzey Rozprawy*, lecz nayprzód niech wnieście dwadzieścia pięć Rubli do *Niżzey Rozprawy*. Te pieniądze wiernie będą chowane w *Niżzey Rozprawie*, aż do decyzji *Wyżzey Rozprawy*; prócz tego zaś appellujący niech opiszę się miaśto przysięgi, że on prawdziwie mniema, iż słuźną sprawę ma, czyli Adwokat Jego toż samo uczyni. A jeżeli *Wyższa Rozprawa* znajdzie, że appellacya, czyli przenos uczynione są bez wszelkiey słuźności, i *Niżzey Rozprawy* decyzją usprawiedliwi; w ten czas wniezione pieniądze zażaną się w *Niżzey Rozprawie* i oddane będą na procent, który użyty będzie podług postanowienia i zezwolenia *Niżzey Rozprawy* przy końcu każdego roku. *Reszta w następującey Gazecie.*

